

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1.
(Bika Bérház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel.
Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal)
valamint vasárnap (8 oldal) 5 pengő.

Évtizedes per

dőlt el a magyar politikai életben. Megvan az első igazán demokrá-
tikus választójog. Amiórt annyi
küzdelem folyt, annyi közéleti
harc vívódott, végre a magyar
törvénytárba került. Megvan az
általános, titkos, egyenlő választó-
lói jog. Azelőtt hosszú hónapok
vitája, szóharca előzte meg az
ilyen törvényalkotást, most két
nap alatt nyíltbeütötte az ideigle-
nes nemzetgyűlés a nagy refor-
mot. A történelmi idők sajátos-
sága, hogy amint „békévekben”
éveken át rágódnak, vagy évtize-
deken át vitatkoznak, napok alatt
megvalósul.

Igy történt ez a választójoggal.
Amiről a demokráta felfogásának
régebben csak álmodni mertek,
most tüncmentes gyorsasággal
megvalósult.

Általában szerencsés alkotás-
nak lehet minősíteni az új választó-
lói jogot. Komoly kifogás
nem is esett ellene a nemzetgyű-
lési tárgyaláson sem, sőt ezzel
kapcsolatban olyan egység mutat-
kozott, amire ritkán van példa.
Az új magyar választójoggal va-
lóban nem vallunk szégyent a
nagy demokratikus népek előtt.
Most már csak az a fontos, hogy
a magyar nép éretten megfontolá-
sal élni is tudjon ezzel a joggal és
a magyar nép akarata minden be-
avatkozás és befolyásolás nélkül
érvényesüljön. A törvény csak
keretet ad, melyet meg kell töl-
teni élő valósággal. A választó-
jog csak eszköz, instrumentum a
népakarat kifejezésére. Hiába a
legtisztább demokratikus szán-
dék, ha a gépezetbe erőszakos
kézzel nyulnak bele, ha megzav-
rják a zavartalan működését.

Tehát további követelmény,
nogy a most megalkotott törvény
alapján tiszta választások legye-
nek. Tűnjenek el azok az erőszak-
os eszközök és módok, raffinált
trükkök és kortesfogások, melyek
a magyar választásokat a letűnt
reakciós időkben jellemezték és
diszkreditálták a külföld előtt az
országot.

Fontos követelmény, hogy a
választások előtt és alatt nyugodt
légtör teremessék. Sajnos
számos jel arra mutat, hogy a fe-
szültség már is megvan és a pár-
tok között a jóviszony kezd meg-
romlani. Nem annyira fent a pár-
tok vezetői között, hanem lent a
vidéken. Legnagyobb baj, hogy
bizonyos párt-fanatizmus mutat-
kozik. Most akarják minden olda-
lon a pártok fanatikusul megmu-
tatni, hogy övék a világ. A túl-
buzgóság, a vidéki kiskirályok
egyiképpen veszélyeztetik a nyu-
galmat. A fanatikusok természet-
esen nem riadnak vissza a leg-
szélsőségesebb eszközöktől sem.
Innen származnak a rágalmak,
gyanúsítások, hamis vádak. In-
nen a befekettítési kísérletek. Jól
mondta Révai József, a Kommun-
ista Párt szónoka, hogy „a rá-
galmozások fenyegetik a választá-
sok tisztaságát”. Nagyon he-
lyen való ez a megállapítás, de
akkor tartózkodjanak is minden
oldalról a rágalmozásoktól. Például
a Kisgazda Pártra annyi rága-
lom hull naponta, hogy igazán
jól jött a Kommunista Párt ve-
zérőszónokának intelme.

Általában a választások előtti
helyzetet az jellemzi, hogy szép
szavak hangzanak el a fórumon,
ellenben az ország egyes vidékein
a fent hangoztatott szép cíveket
a gyakorlatban egyáltalán nem
követik.

A nemzetgyűlés részleteiben is elfogadta a választójogot és bizonytalan időre elnapolta magát

A miniszterelnök válaszolt a pártok szónokainak és szólott „a London felől tapasztalható tartózkodásról”
Törvénybe iktatták, emlékműben örökítik meg Budapest felszabadításánál elesett szovjet-hősök emlékét

A nemzetgyűlés esztendői ülé-
sét Zsedényi Béla elnök nyitotta
meg. Napirend előtt Vörös János
honvédelmi miniszter szólalt fel.

A SZOVJET HŐSÖK EMLÉKE

Hangsúlyozta, hogy az elmúlt
napok ülésein a nemzetgyűlés szó-
vivői többször is méltóképpen
emlékeztek meg a Vörös Had-
seregről, annak fővezérééről, Sztal-
in generalisszimusról. Nem emlé-
keztünk meg azonban azokról a
hősökről, akik Magyarország, kül-
földön pedig Budapest felszabadi-
tásáért legnagyobb kincsüket, éle-
tüket áldozták. (A nemzetgyűlés
tagjai felállva áldoztak Magyar-
ország felszabadításáért életüket
áldozó hősök emlékére.) A szovjet
hadvezetésnek amikor elhatározta,
hogy Budapestet minél előbb és le-
hetőleg teljes épségben adja át a
magyaroknak, körülzárta a fővá-
rost és parlamenteket küldött.
A parlamenteket a világtörténe-
lemben elő nem forduló galád mó-
don legyilkolták. A szovjet had-
vezetés nem vette igénybe a ne-
lét ágyúkat, nehogy a lakosság
életében még több kárt okozzon és
a várost romhalmazzá lője, hanem
inkább a lassú harcra választotta.
Természetesen a lassú harc mindig
több áldozatot követel és a Vörös
Hadsereg igen sok áldozatot hoz-
zott, csak tisztjükből 463 fő volt
a Vörös Hadsereg vesztesége. Eh-
hez a 463 tiszthez arányosan hozzá
kell képeznünk a katonák vesztesé-
gét is. Ezekről a halhatatlan hő-
sökről akartam ma megemlékezni
abban a meggyőződésben, hogy a
magyar nemzet egyetemes hálaja
juk kifejezésre a magyar kormány-
nak abban a javaslatában, amely
ezeknek a hősöknek emlékét mind
törvényben, mind maradandó em-
lékké meg akarja örökíteni. A tör-
vényjavaslat így szól:

INDEMNITAS

A beteg Olványi Imre pénzügy-
miniszter helyett a kormány ne-

magyar szabadságért hozták —
fejezte be felszólalását Gyöngyösi
János külügyminiszter — minden
további nélkül is történelmi kap-
csolatot jelentenek a két nép kö-
zött, de azért szükséges, hogy ezt
a tényt az elkövetkezendő nemze-
dek számára nemcsak a magyar
szívekbe, hanem köbe is vessük.
A nemzetgyűlés egyhangú lel-
kesedéssel elfogadta a honvédelmi
miniszter által előterjesztett javas-
latot.

Ezután Dálnoki Miklós Béla mi-
niszterelnök válaszolt a pártok
vezéreknek felszólalására. Köszö-
netet mondott a kormány iránt ki-
fejezett bizalomért. Először Rákosi
Mátyásnak, a Kommunista Párt
hivatalos szónokának beszédével
foglalkozott. A beszéd emelkedett
hangja — mondotta — különösen
pedig annak ünnepélyes hangsu-
lyozása, hogy a Magyar Kommun-
ista Párt elsősorban a „magyar
talajból sarjadó magyar demokrá-
ciát akarja”, alkalmas arra, hogy
egyszersmindenkorra véget vessen
annak az oktalán bizalmatlanság-
nak, amelyet a reakció még mind-
dig szítani próbál a Magyar Kom-
munista Párt ellen. Értse meg
végre mindenki, hogy a magyar
demokráciának szüksége van arra
a motorikus erőre és különösen
a reakció elleni küzdelemben az
intrazigenciára, amelyet a Kom-
munista Párt a Magyar Nemzeti
Függetlenségi Front egyesülésében
jelent. Egyetért azzal a kívánság-
gal, hogy a választások rendben,
fegyelmetlenül, a leghabibabban
és a legdemokratikusabb módon
folyanak le. Szívesen látja a ma-
gyar választásoknál az angol sajtó
képviselőit. Vigyék hírlí az egész
világnak, hogy itt rend, fegyelem
van. Véleményét mindenki szaba-
don nyilváníthatja és a magyar
demokrácia továbbra is meg-
érdemli azt a bizalmat, amellyel a
szövetséges nagyhatalmak eddig
is kitüntették. Amikor mi mind-
nyájan — mondotta a miniszter-
elnök — a reakcióban a magyar
demokrácia ellenségét látjuk, ter-
mészetes, hogy minden erővel kü-
zdünk ellene. Vigyáznunk kell
azonban, hogy olyan irányzatok,
amelyeket a Kommunista Párt
kongresszusának szövegében bal-
oldali szektáknak nevez el, új
reakciót ne jermeljen. Ártalmas és
veszedelemes, hogy egyes előadók
népgyűléseken olyan előadásokat
tartanak, amelyek gyengíteni pró-
bálják a nemzeti érzést, az egyhá-
zakat és papságot gyalázzák, a
hallgatóság nemzeti érzését és jo-

veben Riesz István igazságügyi-
miniszter indemnitási törvényjavas-
latot terjesztett be az 1945. évi
 költségvetésre vonatkozólag. A tör-
vényjavaslat szerint a nemzetgyű-
lés jóváhagyja a kormánynak a
megalakulástól a mai napig a
kiadások teljesítése és azok fede-
zése tárgyában hozott rendeleteit.
A kormány felhatalmazást kap,
hogy az állam ügyeinek vitevével
kapcsolatos kiadásokat továbbra
is teljesíthesse és a pénzügymin-
iszternek jogában álljon a kiadá-
sok fedezése iránt intézkedni.

laszolt a miniszterelnök, hang-
súlyozta, hogy külpolitikai vonat-
kozásban a legnagyobb egyetértés
nyilvánult meg. Nincs különbség
atekintetben sem, hogy hálaival
gondolunk a Szovjet-Unió felé,
amely elsőnek nyújtotta felénk ba-
ráti jobbát. De éppen olyan biza-
lommal vagyunk az Amerikai
Egysült Államok népei és kormá-
nya, valamint a brit birodalom
népei és kormánya iránt. Ha Lon-
don felől még bizonyos tartózkodás
tapasztalható — mondotta a mi-
niszterelnök — a magyar demokrá-
cia, illetve az azt képviselő ideigle-
nes nemzeti kormány iránt, az
csak addig tarthat, amíg a londoni
kormánynak alkalma nyílik meg-
győződést szerezni arról, hogy az
ideiglenes nemzeti kormány min-
den törekvése oda irányul, hogy
fiatal demokráciánkat kezdeti ne-
hezségben átsegítse, a nemzet aka-
rara szerint a demokratikus pár-
tok közreműködésével a szabadság-
szerető népek családjába való
befogadásra méltóvá tegye.

Utál a miniszterelnök legutóbbi
beszédének arra a kijelentésére,
hogy a jóváélteli teljesítés a jú-
nius 15-én vállalt szerződésben
megállapított mennyiségnek csak
60 százalékát érte el. Ezt a meny-
nyiséget minden tölünk telhető
erővel növelni kell. Felhatalma-
zást kért továbbra is a rendeletek-
kel való kormányzásra. Tudom —
mondotta a miniszterelnök —
hogy a magyar nemzet megállja
helyét a rákövetkező években. Né-
pünk ereje kimeríthetetlen. Jó ve-
zetés mellett, amely a népi erőket
érvényre juttatja, tovább halad
azon az úton, amelyen eljöttünk
és ha a nemzet önmagába vetett
bizalma nem vesz el, célhoz érünk.

A nemzetgyűlés ezután egyhan-
gúlag elfogadta a felhatalmazási
törvényjavaslatot.

A választójogi javaslat letárgyalása
A választójogi törvényjavaslat
3.—11. fejezetét több felszólalás
után kisebb módosításokkal elfo-
gadták. A 12. fejezetnél Faragó
László előadó javasolta annak a
pontnak törlesztését, amely szerint a
képviselői megbízatás megszűnik
a kiküldendő párt részéről történő
visszahívása folytán. Javasolta to-
vábbá, hogy új pontként iktassák

be a fejezetbe, hogy nem hívható
be az a pótképviselő, aki behívása
időpontját megelőzően pártjából
kilépett, vagy akít a párt tagjai
sorából kizártak.

Juhász Nagy Sándor elnök ez-
után kimondta, hogy a nemzet-
gyűlés részleteiben is letárgyalta
és elfogadta a választójogi tör-
vényjavaslatot.

A belügyminiszter beszéde
Ezután Erdei Ferenc belügymi-
niszter emelkedett szólásra és
megállapította, hogy a választó-
jogi törvényjavaslat elfogadásával
és törvényerőre emelésével az
ideiglenes nemzetgyűlés a magyar
törvénytár első igazán demokra-
tikus választójogát alkotta meg.
Kétségtelen, hogy a meghozott
törvény alapján jogos nyugodi-
sággal állhatunk a világ közvéle-
ménye elé, ami a megtartandó vá-
lasztások tisztaságát illeti és azt,
hogy ezekkel valóban a magyar
nép akarata fog kifejezésre jutni.
A törvényjavaslat gyors és jó le-
tárgyalása biztosíték arra, hogy

az ideiglenes nemzetgyűlés méltó
volt azokra a feladatokra, amelye-
ket a vezetés nélkül maradt álla-
mi gépezetben reábitáltak. Szólt
ezután arról, hogy hogyan fogja
elvégezni feladatát a magyar
rendőrség és közigazgatás a vá-
lasztások végrehajtása terén. Meg-
állapította, hogy a magyar rendőrség
gyermekbetegettségeit maga is
elismeri és tudatában van azoknak
a hibáknak, amelyek ma még —
ha ugyan egyre csökkenő számban
is — megtalálhatók. A magyar
rendőrséget gyökerében kellett
újraalkotni. A közigazgatásnál ép-
pen úgy áll a helyzet. Itt egy

Kár volna elmérgesíteni a vá-
lasztási kortéziát, mert az ország
most tesz először vizsgát, hogy
tud-e élni a demokrácia eszközei-
vel. Az ország érdeke a nyugodt,
tiszta választás, erre törekedjék
tehát minden tényező.

ellenségek támadjunk egymásra,
hanem higgadtan, nyugodtan egy-
más nézetének megbecsülése
mellett vívjuk meg az alkotma-
nyos küzdelemet. Igyekezzünk ne
legyőzni, hanem meggyőzni egy-
mást.

Hajdú vármegye 300 vagon vetőmagot kap

Hajdú vármegyében — mint ismeretes — gabonaművelésben nagy vetőmaghiány van. A vármegye területén normális termés mellett 120.000 mázsa lenne a vetőmag-szükséglet és ugyanakkor összesen 80.000 mázsa az idei termés. A vármegye részéről a jövő évi vetés biztosításának fontosságára tekintettel sürgős kéressel fordul-

tak a földművelésügyi kormányzathoz. Mint értesülünk, a miniszterium 300 vagon vetőmagot rendelkezésre bocsát Hajdú megyének, a kiutalt vetőmagmennyiség elszállítását azonban vagonhiány miatt nehézségbe ütközik. Remélhetőleg a termés biztosítása érdekében sikerül elhárítani közelesen ezt az akadályt is.

Jungwirthel, a Gestapo hírhedt debreceni vezetőjével szövetkezve hurcoltatta el Galamb Ferencet Bende sültemester

A debreceni rendőrség politikai osztálya háromhetes nyomozás után összeállította Bende Pál debreceni pékmester bűnlajstromát. Bende — mint megittuk — a napokban internálta a rendőrség, a vizsgálatot azonban tovább folytatták ellene és a felderített újabb adatok alapján népbírósg elé állítják.

Bende Pál, aki tagja volt a Volksbundnak is a nyomozás megállapításai szerint, a múlt év őszén elmenekült Debrecenből. Néhány hónapja Kecskeméten elfogták, azonban a Debrecenbe kísérés közben megszökött a robogó vonatból. Pár hete ismét elfogták és ezúttal sikerült Debrecenbe hozni.

A politikai osztály nyomozása megállapította, hogy Bende hosszú évek óta folytat jobboldali tevékenységet. 1938-ban Héjjas Iván szabadcsapatának tagjaként, mint géppuskás kegyetlenkedő a felvidéki harcokban. 1939-ben még az akkor kelekezett meleg barátság folyamányságnak Héjjas Debrecenben képviselőnek igyekezett megválasztani és kortesként, mint felolvasó kiadó fájvédő programot hirdető falragaszt nyomtatott ki. Mikor a németek megszállták Debrecen, nyomban megkezdte aknamunkáját a baloldali érzelmi debreceniek ellen — állapította meg a rendőrség. Bízamas barátja volt a kegyetlenkedéseiről közismert Jungwirthnek, a debreceni Gestapo főnökének, aki állandóan járt

Bende lakásán, ott órák hosszat tárgyaltak, együtt sétáltak. E barátság eredménye lett Galamb Ferenc letöltése és más baloldaliak üldözése. Bende vállalta, hogy a Gestapo börtönébe beviszi a lemondó nyilatkozatot az Ipartestület és sültemesterei elnökeiről s azt alá íratta Galamb Ferencel. Hogy milyen eszközökkel kényszerítette rá az okmányok aláírására Galambot, az nem derült ki, de Galambot később elhurcolták a németek, sorsa máig is ismeretlen. Bendeék pedig — állapította meg a vizsgálat — ifj. Vargassal együtt elfoglalták az Ipartestület vezetését. Bende a szakosztályi üléseken is üdözte a baloldali érzelmi iparosokat és szabadkőműveseket. Rettegésben tartotta a más politikai nézetű vallókat azzal, hogy elhurcoltja a németekkel. Több tanu vallotta, hogy Bende Pál, ki ekkor már a Magyar Megújulás Pártjába is belépett, szálított hatósági megbízásból kenyeret a deportálásra vagonokba zárt zsidók részére és kihasználva, hogy azoknak nem volt módjukban tiltakozni, az előírt mennyiségnek csak csekély részét adta be a vagonokba. Az is kiderült, hogy Bende toborozta a finnországi magyar zászlóalj számára embereket és több debreceni sültemestert kényszerítette a belépésre.

A rendőrség a Bende-ügy iratait átadta a népbírósgnek.

Dr Hollóssy tisztifőorvos a szívbajosok nagyszámú elhalálozásának okairól

A debreceni tisztifőorvos hiatalban vezetett statisztikai kimutatás szerint a városban igen sok a szívbajosok száma. Felhívó volt, hogy az utóbbi hónapokban a betegségben aránylag igen sokan haltak meg. Erdeklődésünkre dr. Hollóssy Andor tisztifőorvos a következő érdekes megállapításokat tette e betegséggel kapcsolatban:

— Az elmúlt háborús évek izgalmai nagyobb százalékban növelték meg a szívbajosok számát s így természetesen a halálozási arányszámuk is növekedőben van. Fokozza a halálozások számát az is, hogy a betegségben szenvedők kivéve a legkisebb betegségek is olyan hatással vannak, melyet nem bírnak ki. A nagyobb számú halálozás azért is fordul elő, mert a szívbajos embernek kényelmes és nyugodt életre van szüksége, ezt azonban a mai idők megpróbáltatásai nem tudják nyújtani. A hajszolt élet bizony megrövidíti a szívbajosok amúgy is megszámlált napjait.

— Egyébként a fertőző betegségek körül a hastífusz nem lépte túl azt a számot, amelyet minden évben augusztus hónapban elérni szokott s így az életbeletett övrendszabályok folytán a járvány kifejlődésétől nem kell tartani. A légveszély az éjszakai hidegre fordulása miatt csökkent. Erdekes, hogy a természet maga jött segítségre, hogy az emberi nemtörődomséggel járó bajokat jóvá tegye. A hadifoglyok tömeges hazatérése felvetti a

kérdést, vajjon nem hoznak-e magukkal regályos betegségeket? E téren megnyugtató intézkedések történtek. A hadifoglyok nagy része Debrecenbe már fertőtlenítve érkezik. Az egyénenkénti fertőtlenítés nehézségbe ütközik, ezért megkeresem a debreceni kerületbe tartozó tisztifőorvosokat, hogy a hazatérő hadifoglyokat kötelezzék a megérkezésük helyén illetékes hatósági orvosnál való haladéktalan jelentkezésre. A lakóhelyükön lévő hatósági orvosok fertőző betegségek szempontjából díjmentesen megvizsgálják és 21 napig ellenőrzés alatt tartani kötelesek. A vizsgálat kiterjed a nemi betegségekre is.

Bűnügyi zárlat a Springer léle könyvkereskedésre

A hatóság, rendőrség és népbírósg a közelmúltban internálási eljárást indított Springer Sándor József debreceni könyv- és papírkereskedő ellen, aki a Piac-utcán van üzlete. A vád ellene az, hogy a Volksbund tagja lett volna. Most a debreceni népbírósg dr. Garancs Mihály népbírósg bűnügyi zárlatot rendelt el Springer Sándor József üzletére. A zárlat elrendelését azzal indokolta, feltehető, hogy a könyvesbolt nem a demokrácia szellemében vezetné, vagy teret és helyet adna a demokráciaellenes könyveknek. A bűnügyi zárlat kapcsán egyidejűleg zárgondacokot is jelel

DEBRECZEN 3. OLDAL 1945 IX. 14.

ki a népbírósg, a Szociáldemokrata Párt hírközlésére és a zárgondnok, illetve az jelöl ki majd egy felelős személyt, aki büntetőjogilag és vagyoni jogilag is felelős az üzletért és áruért.

A KISGAZDA PART HIREI

A Párt köz- és magánalkalmazott tagozata (ténylegesen és nyugdíjasok) ma, pénteken délután 5 órakor taggyűlést tart. A vezetőség nyomatékosan felhívja a tagokat, hogy a tárgyalásra kerülő ügyek fontosságára való tekintettel a taggyűlésen feltétlenül és pontosan jelenjenek meg.

Az Iparos és kereskedő tagozat szombaton délután 5 órakor fontos taggyűlést tart. Előtte 4 órakor a tagozat vezetősége tart ülést.

A gazda-tagozat vezetősége értesíti a párthoz tartozó gazdákat, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor a párthelyiség nagytermében több rendbeli fontos ügy megtárgyalása céljából taggyűlést tart.

A Párt elnöksége felhívja az egyes körzetek vezetőségét, hogy körzetük megalakulásáról szóló jegyzőkönyvet haladéktalanul juttassák el a pártirodába. A körzetek tagjai azonnal keresessenek kapcsolatot a pártvezetőséggel, hogy a körzetek munkaprogramját illetően a részletes tájékoztatást megkaphassák.

Vasárnap délelőtt Taraba Vilmos kertészeti felügyelő a párttagok részére a pártirodában kertészeti szaktanácsadó órát tart.

A Kisgazda Párt jelvénye ismét kapható a Párt központi irodájában.

A Párt vármegyei Ifjúsági Szervezete vasárnap délután 4 órakor Halápon, a régi iskola épületében ifjúsági nagygyűlést tart.

Hajdú megyében több átmeneti hadifoglyot-otthonat állítanak fel

Hajdú vármegye területén több községben és városban, így Hajdúszoboszlón, Hajdúbuszörmenyben, Hajdúhámsón, Balmazújvárosban és Püspökföldön átmeneti otthont állítanak fel a hadifoglyoknak.

Ezekben az otthonokban rendszeres egészségügyi vizsgálatnak vetik alá a hadifoglyokat, akiket ruhával is ellátnak és üdülhetés után engedik tovább őket.

A Simonffy utcai bérház második emeletének felét meghagyják

A Simonffy-utca 2. számú városi bérház helyreállítási munkálatai során újabb megoldás lehetősége vetődött fel. Az első határozat az volt, hogy a háborús események és bombázás során megrongálódott második emeletet teljesen lebontják és az épen maradt első emeletet javítják meg és kap új tetőt, kátránypapírral befedve. A munkálatok ilyen irányban már befejeztek. Most, amikor a tetőfedési munkálatok megindulának, újabb tüzetes műszaki vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a bérház felénél, a Halköz felé eső részen aránylag kisebb a rongálás és olcsóbban, kedvezőbbben jönne ki a város, ha meghagyná két emeletet az épület ama részét. Külsőleg ugyan szokatlan lesz, hogy az épület eleje egy, hátsó része kétemeletes lesz, de az anyagi fedezet csekély összege, a lakáshiány, a jobb értékesítés lehetősége ezt a megoldást fogadtatta el és a város a viszonyok javultával amúgyis újra kétemeletesre akarja visszaállítani bérházát. A tetőjavítás, illetve helyreállítás elvégzésére a város új versenytárgyalást hirdet, mert az első — bár hárman adtak be ajánlatot — nem vezetett eredményre, túldrága ajánlatot tettek a pályázók.

Ékszerjavítások leggyorsabban készülnek Moskovits Sándornál Piac-utca 41. Arany, ezüst, drágakő bevételek.

Férfi ruhát
magas termetre,
jó állapotban,
magas áron veszek
Sveits ház I. lépcső II. e. ajtó 2

A honvédség és a rendőrség támogatja a Debreceni Őszi Vásárt

A Debreceni Őszi Vásár vezetősége a Vásár elnökségébe meghívta Smelkó József rendőrezredest, az államrendőrség debreceni főkapitányságának vezetőjét. E határozatot a Vásár igazgatósága ma hivatalosan is közölte a rendőrezredestel, aki szívélyes hangú beszédében köszöntö meg a Vásár részéről ért megtisztelést és beszédében többek között ezeket mondta:

— Örvendek annak, hogy a legális és tisztességes ipar és kereskedelem megmozdul és bemutatja, hogy tisztességesen is lehet, aminthogy így is kell termelni és kereskedni. Örülök annak, hogy a Vásár elnökségében részt vesznek és biztosítom úgy a vezetőséget, mint a kiállítókat arról, hogy Debrecen közgazdasági életének ezt a komoly megmozdulását a magam részéről száz százalékgig támogatni fogom.

A Vásár vezetőségének kérésére Smelkó főkapitány kijelentette, hogy a szükséges rendőri karhatalom a Vásár vezetőségének kérésére az első perctől az utolsó rendelkezésre áll.

A Vásár vezetősége ugyanebben az ügyben előzően látogatást tett Kóváry Marcell ezredesnél, a honvédkerület parancsnokánál, aki tudvalevően tagja a Vásár elnökségének. Kóváry ezredes a legnagyobb készséggel ajánlotta fel a katonaság minden néven nevezendő támogatását a Debreceni Őszi Vásár számára.

Egy millió pengős betörés

Megittuk, hogy Fried Armin nyírbátori vaskereskedő lakására ismeretlen tettesek átkulcsolt be, hatoltak és azt teljesen kifosztva, több mint egymillió pengő értékű vittek el. A betörés tettesei Debrecen irányába menekültek.

A debreceni rendőrség bűnügyi osztálya megindította az ügyben a nyomozást. Oláh János nyomozó rendőrnagy, Péntek Károly nyomozó főhadnagy és Kállai ny. hadnagy a beérkező nyírbátori vonatban elfogták a milliós betörés tettesét egy fiatalokú személyében. Ugyancsak őrizetbevettek egy orgazdát is, akinél 200.000 pengő értékű bundát és két ültőny ruhát találtak, amit már a vonaton adott el a tettes 33.000 pengőért. Az elfogott betörő testtársa Bliser Miklós nevű Bukarestből nemrég érkezett egyén, aki Budapest felé menekült el. A debreceni rendőrség körözést adott ki a megszökött betörő ellen.

NYILTTÉR

Nyilatkozat. A Néplap szeptember 8-i számában személyünkkel kapcsolatosan „Debreceni történet” cím alatt egy cikk jelent meg, amely elejétől végig valótlan. A teljesen alaptalan támadás miatt a cikk szerzője ellen és Márkus Imre debreceni kereskedő ellen a feljelentést megtettük. Paller Mihály, Paller Mihályné Ujváry Klára. A Del-Ka cipőüzlet alkalmazottai.

E rovatban közölték nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Hadifoglyok üzenetek

Konstanzból üzennek a következő tisztek: Vágóvilgyi Géza százados Debrecen, Csiba Miklós főhadnagy Debrecen, Csiba Andor főhadnagy Debrecen.

Férfi ruha - Nőkabát
Férfiszövet-Bélésáru
VÁGÓ-RUHA
Piac- és Széchenyi-u. sarok

Férfi és női
SZÜVET-TEXTIL
Rosenbaum Aladár
Csapó-u. 1.
(Cukorka üzlet helyén.)

Az utcánévvaltoztatás nem írható a háztulajdonos terhére

Mint ismeretes, Debrecen város közgyűlése elfogadta több utca nevének megváltoztatására előterjesztett javaslatot és 20 utca kapott új nevet. A városi tanács ülésén kiderült, hogy az utcajelző táblák és házszám-táblák megváltoztatása teljes költségre kerül most és megállapították, hogy az utcánévvaltoztatás költsége nem írható a háztulajdonos terhére, annál kevésbbé, mert a szabályrendelet értelmében a legtöbb háztulajdonos már hozzájárult egyszer az utcánévvaltoztatással járó költségekhez, hiszen némelyik utca nevének harmadjára változtatják át, vagy vissza. Felmerül az a terv is, hogy csak az utcasarkokon jelöljék meg az új utca nevéit, a házszámok csak szám lesz a táblán, utcafelírás nem, ami nagyobb költségmegtakarítást jelent.

Dr Nagy Vince mondtat le mandátumáról

A nemzetgyűlés szerdai ülésén szülő tudósításba sajtóhiba csúszott be. Nem Nagy Imre, hanem dr. Nagy Vince mondtat le mandátumáról. Nagy Vince a Károlyi-kormány ügyminisztere volt, a parlamenti ügyrend tárgyalásának elmaradása és a képviselői visszahívási jog miatt határozta el magát erre a lépésre.

Kun András bűnpöre

A budapesti népbírósg szeptember 16-án, szerdán délelőtt tárgyalta több rendbeli háborús bűncselekményei vádolt Kun András szerkesztőbíróját. Kun a rendőrségen minden kényezzen nélkül beismerte, hogy 390 embert gyilkolt meg.

Az egyház részéről annak közléset kériek, hogy Kun András minörítta szerkesztet Serefi Jusztinán hercegprímás a következő büntetéssel sújtotta: Megállította neki az Esztergomi főegyházmegye és Budapest területén való tartózkodást. Eltiltotta a misztől és mindennemű egyházi funkció végzésétől. Nyomatékosan megtiltotta, hogy akár templomban, akár azon kívül bármilyen nyelven prédikáljon. Szerzete pedig a rend kebeléből kizárta.

Elkészült a lakihelyi rádióleadó

A posta kitűnő műszaki eredményeket többet megfogadott rohammunkának eredményeképpen a magyar rádió 20 kilowattos energiával sugárzó lakihelyi adóállomása elkészült. Az új adó felavatási ünnepsége szeptember 16-án, vasárnap délelőtt zajlik le a Studióban. Az új rádióállomás megindulása lehetővé teszi, hogy a magyar rádió hangját most már Londontól Moszkváig egész Európában hallani lehessen.

A Gárdos léle
könyv és papírszaküzlet
Átvettlem. Dúsan felszerelt áktárral állok a nb. közönség rendelkezésére. Iskolaszerek, könyvek, papíráruk. SZIKSZAY ENDRE Püspöki palota

BÚZÁT,
rozsoi, árpát, tengerit minden mennyiségben
VÁSÁRO
az APAFI
GŐZMALOM

Arany, ezüst
bevételek
ENGEL ékszerésznél
Benyáts árulázhban

Értesítem kedves megrendelőimet, hogy a Tökés és Horváth céghől kiváltam és újjáépített fotószalonomat régi helyemen a Püspöki Palotában megnyitottam.
Dr. Iklódyne TOKES ILONA fényképész-mesternő.

